

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. J.**, bytom N. proti žalovanému **Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky** so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 4. novembra 2008 č. k. 2S 133/2007-58, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 133/2007-58 zo dňa 4. novembra 2008 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou zo dňa 14. mája 2007 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o skončení jeho štátnozamestnaneckého pomeru. Už v samotnom návrhu požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov ako aj o ustanovenie zástupcu z radov advokátov poukazujúc na svoje osobné a majetkové pomery a na to, že hoci v danej veci ide o pracovnoprávny spor, jeho žiadosť o ustanovenie advokáta bola Centrom pre právnu pomoc odmietnutá s odôvodnením, že jeho vec patrí do oblasti správneho práva.

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave po prešetrení pomerov žalobcu žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal a jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov nevyhovel. Rozhodol tak podľa § 138 ods. 1 a § 30 OSP, keď z potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch a ďalších príslušných dokladov zistil, že žalobca poberá invalidný dôchodok vo výške 5 463,--Sk, vlastní rodinný dom v N., byt v B. a byt v N., jeho manželka je zamestnaná s príjmom, ktorý v roku 2007 činil spolu 253 981,--Sk, pričom žalobca nepredložil žiadny doklad, z ktorého by vyplývalo, že by manželia mali obmedzené alebo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Takto potom podľa názoru súdu spoločný príjem manželov tvorí dostatočný základ na to, aby žalobca bol schopný uniesť súdny poplatok, ktorý predstavuje sumu 10 000,--Sk. V tomto štádiu konania sa prvostupňový súd nezaoberal obsahom žaloby, takže neposudzoval druhú podmienku pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov – či nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Keďže žalobcovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, nebol mu ani súdom ustanovený zástupca z radov advokátov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie rozoberajúc podrobne svoju osobnú, rodinnú a majetkovú situáciu a okolnosti, za ktorých došlo k zrušeniu jeho služobného pomeru u žalovaného. Trval na priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov ako aj na ustanovení zástupcu z radov advokátov pre svoju insolventnosť, nakoľko jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok, má dve vyživovacie povinnosti a musí splácať pôžičky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 a § 214 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a vychádzajúc z obsahu súdneho spisu, zohľadniac všetky doteraz známe okolnosti prípadu ako aj pomery žalobcu mal za to, že u žalobcu nie sú splnené zákonné predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov a tým ani pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva

Podľa § 30 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť zástupcu z radov advokátov, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov.

Aj keď možno pripustiť, že skutočnosť, že štátni zamestnanci, okrem profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky, príslušníkov Policajného zboru, príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, príslušníkov Národného bezpečnostného úradu a príslušníkov Slovenskej informačnej služby a colníkov, nie sú v konaní o preskúmanie rozhodnutí služobných orgánov oslobodení od súdnych poplatkov zo zákona, pričom zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov patrí aj navrhovateľovi v konaní o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, možno považovať za určitú nerovnosť v postavení účastníkov konania, obdobne ako odmietnutie Centra pre právnu pomoc z dôvodu, že správne veci nespádajú pod zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, táto skutočnosť sama o sebe nemôže automaticky znamenať priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 138 OSP.

Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce najmä majetkové a sociálne pomery účastníka, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku.

I podľa názoru odvolacieho súdu invalidný dôchodok žalobcu spolu s príjmom jeho manželky a majetkom, ktorý vlastní, umožňuje v preskúmvanej veci, aby súdny poplatok zaplatil, čo sa aj stalo 25.11.2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri svojom rozhodovaní nemohol však opomenúť, že súdny poplatok krajský súd žalobcovi vyrubil nesprávne, pretože výška súdneho poplatku za žalobu v danom prípade nebola 10 000,--Sk, ako rozhodol krajský súd, ale 2 000,--Sk (66 eur), a to titulom poplatku **z návrhu** na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby podľa položky 10 písmeno a/ Sadzobníka súdnych poplatkov ako Prílohy k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Súdny poplatok vo výške 10 000,--Sk podľa položky 10 písmeno e/ Sadzobníka súdnych poplatkov ako Prílohy k zákonu o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30.6.2007 nebol poplatkom **z návrhu** na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby, ale išlo o poplatok **za konanie** o žalobách proti rozhodnutiam a postupom ústredných orgánov štátnej správy a iných orgánov s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, pričom pre platenie tohto poplatku v zákone o súdnych poplatkoch nie je (resp. nebol) určený ani poplatník (§ 2 ods. 1 a ods. 4

veta druhá zákona o súdnych poplatkoch) a povinnosť zaplatiť tento poplatok mohla vzniknúť až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa povinnosť zaplatiť poplatok uložila v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej (§ 5 ods. 1, písm. h/ zákona o súdnych poplatkoch).

Z týchto dôvodov je potrebné, aby krajský súd nesprávne rozhodnutie zo dňa 4. novembra 2008 č. k 2S 133/07-60, ktorým vyzval žalobcu na zaplataenie súdneho poplatku za žalobu v sume 10 000,--Sk zmenil podľa § 12 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch a vrátil žalobcovi sumu prevyšujúcu súdny poplatok, ktorý je povinný zaplatiť podľa položky 10 písmeno a/ Sadzobníka súdnych poplatkov ako Prílohy k zákonu o súdnych poplatkoch, teda sumu nad 66 eur (t. j. 265,94 eur).

Nakoľko zaplataenie súdneho poplatku v sume 66 eur podľa názoru odvolacieho súdu nemôže ohroziť životnú situáciu žalobcu a jeho rodiny, odvolací súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 219 ods. 1 OSP rozsudok prvostupňového súdu potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 28. januára 2009

**JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth